07/12/2024

Η Εξόδιος Ακολουθία του Άρχοντος τέως Πρωτοψάλτη της Μ.τ.Χ.Ε. Λεωνίδα Αστέρη

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος παρέστη συμπροσευχόμενος στην Εξόδιο Ακολουθία του αειμνήστου Λεωνίδου Αστέρη, Άρχοντος πρώην Πρωτοψάλτη της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας, που τελέστηκε στον Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό, την Παρασκευή, 6 Δεκεμβρίου 2024.

Της νεκρωσίμου Ακολουθίας προέστη ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ικονίου κ. Θεόληπτος, συμπαραστατούμενος από τους Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες Καλλιουπόλεως και Μαδύτου κ. Στέφανο και Σηλυβρίας κ. Μάξιμο.

Παρακολουθήστε σε επανάληψη την Εξόδιο Ακολουθία:

Το πένθος της Μητρός Εκκλησίας έφερε ο Πανοσιολ. Μ. Αρχιδιάκονος κ. Αλέξανδρος.

Τον επικήδειο λόγο εκφώνησε ο Πανοσιολ. Τριτεύων κ. Βαρνάβας.

Παρέστησαν συμπροσευχόμενοι οι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Μυριοφύτου και Περιστάσεως κ. Ειρηναίος, Κυδωνιών κ. Αθηναγόρας και Προύσης κ. Ιωακείμ, οι Θεοφιλέστατοι Επίσκοποι Τράλλεων κ. Βενιαμίν και Ξανθουπόλεως κ. Παΐσιος,

κληρικοί της Πατριαρχικής Αυλής, της Αγιωτάτης Αρχιεπισκοπής Κωνσταντινουπόλεως και των ομόρων Ιερών Μητροπόλεων, Άρχοντες Οφφικιάλιοι της Αγίας του Χριστου Μ. Εκκλησίας, συγγενείς του αειμνήστου και εκπρόσωποι του Ιεροψαλτικού κόσμου.

Ο ενταφιασμός του αειμνήστου Λεωνίδου Αστέρη έγινε στο Κοιμητήριο της Θείας Μεταμορφώσεως Σισλή.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΠΙΣΗΣ: Εκοιμήθη ο Άρχων Πρωτοψάλτης Λεωνίδας Αστέρης

Αναλυτικά ο επικήδειος λόγος που εκφώνησε ο Πανοσιολ. Τριτεύων κ. Βαρνάβας:

«Ὅς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὃς δ’ ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. » [Ματθ. ε΄, 19]

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Σεπτὴ τῶν Ἱεραρχῶν χορεία,

Λαὲ τοῦ Κυρίου ἠγαπημένε,

Πενθηφοροῦντες συνήχθημεν σήμερον εἰς τό Πάνσεπτον τοῦ Γένους Ἱερεῖον, ἀντηχοῦντι ἔτι τῶν ἡδυμόλπων ὕμνων καί ᾠδῶν τοῦ μεγίστου τῶν χρόνων ἡμῶν Ἱεροψάλτου, τοῦ προκειμένου ἡμῖν νεκροῦ πλέον, Πρωτοψάλτου γενομένου τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Τῷ ἀναξίῳ τριτεύοντι, μαθητῇ αὐτοῦ τελευταίῳ, ἔλαχεν ἡ ὑπό τῆς Ἐκκλησίας κέλευσις τοῦ ποιῆσαι λόγον ἐπικήδειον τῷ πολυσεβάστῳ ἡμῶν διδασκάλῳ τῷ

κλεινῷ Λεωνίδᾳ Ἀστέρῃ, τῆς ἁρμονικῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀντηχούσης εἰς ἔτι εἰς τούς θόλους τοῦ περικαλοῦς τοῦτου πρώτου σεμνώματος τοῦ Γένους.

Μεγάλο πένθος κατέχει τὴν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, ὡς ὀδύνη ἀνεκλάλητον καὶ θρῆνο ἀδιάλειπτον διὰ τὴν ἐν τάφῳ σιγήν τῆς καλλικελάδου ἀηδόνος αὐτῆς, τοῦ μακαριστοῦ πρώην Πρωτοψάλτου, Λεωνίδου Ἀστέρη. Πῶς ἄρα δύναται ὁ λόγος ὁ ἀνθρώπινος νὰ ἀποδώσῃ τὸ μέγεθος τῆς τοιαύτης ἀπωλείας; Πῶς νὰ μετρηθῇ ἡ ὀδύνη τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς, ἐπί τῇ ἐκδημίᾳ τοῦ καλλικελάδου ἀνδρός, τοῦ πλουτίσαντος τὰς ψυχὰς τῶν ἀκροωμένων κατὰ τὰς λατρευτικὰς ἀκολουθίας, τοῦ λοιποῦ εἰς σιγὴν ἐμπεσόντος;

Ἡ Κωνσταντίνου-πόλις θρηνεῖ, ἀδυνατοῦσα νὰ παραδεχθῇ ὅτι ὁ μεγαλοπρεπής οὗτος βλαστός αὐτῆς, εὐθυτενὴς εἰς τὸ παράστημα, αὐστηρὸς τῷ φρονήματι, ἀλλὰ καὶ εὔχαρις καὶ ἁπλοῦς κατὰ τὸν βίον, πλέον κοιμηθείς κατά τήν ἑορτήν Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, ἄπνους κεῖται, ἀείζωος μόνον ἐν πνεύματι, οὐ φωνῇ, δόξαν ἀναπέμπων παντῶς Θεῷ. Ἐὰν τις ἀνεζήτει ἄνθρωπον ὅστις συνεδύαζε τήν ψαλτικὴν Ῥωμαΐϊκην τέχνην μετὰ τοῦ ἤθους τῆς Ὀρθοδόξου Παραδόσεως καὶ τῆς λαμπρότητος τῆς Βασιλευούσης, ὁ Λεωνίδας Ἀστέρης ἦτο τὸ ἀπολύτως ἀπαράμιλλον παράδειγμα. Ἀλλ’ ἡ μνήμη τοῦ θεράποντος τούτου τῆς Λατρευτικῆς ἡμῶν μουσικῆς θέλει μείνει αἰωνία καί ἄληστος· διότι τὸ ἔργον αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων, τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἀκόμη καί τῶν ἡγιασμένων στασιδίων τοῦ Πανσέπτου Πατριαρχικοῦ Ναοῦ τά ὁποία ἐπί δεκαετίας ἐκλέϊσεν, καὶ εἰς τὰς Πατριαρχικάς γλυπτο-χειρεπιθεσίας, ἐχαράχθη ἀνεξιτήλως, ἡ δὲ κληρονομία αὐτοῦ, ὡς κανδήλα ἄσβεστος, ἐξακολουθεῖ νά ὑπάρχῃ φωτίζουσα τὰς ψυχὰς τῶν μουσοτραφῶν πιστῶν ἀπανταχοῦ τῆς γῆς.

Ὁ Γαλατιανὸς καὶ εὐπατρίδης Λεωνίδας Αστέρης ἐγεννήθη ἐν τῇ πλήρει εὐλαβείας Περιφέρειαν τοῦ Γαλατᾷ Κωνσταντινουπόλεως, ἐν ἔτει 1936, ἐντός οἰκογενείας Κωνσταντινουπολίτιδος, εὐωδιαζούσης θυμίαμα και πολίτικην Ἀρχοντιάν. Ἐκ τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς ζωῆς αὐτοῦ διεφαίνετο ἡ περικόσμησις αὐτοῦ δι’ ἐμφύτου μουσικοῦ ταλάντου. Ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἤρχισεν ἡ ψαλτικὴ αὐτοῦ διακονία, ὡς κανονάρχου, καί ἐσυνεχίσθῃ ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῶν Χίων, ὑπὸ τὴν διδασκαλίαν τοῦ ἀειμνήστου διδασκάλου του Νικολάου Ἀναστασιάδου.

Ἐν συνεχείᾳ, διδάσκαλοι σεβαστοί τοῦ ἀειμνήστου ὑπῆρξαν, ὁ Δημήτριος Μαγούρης καὶ ὁ Παναγιώτης Κωνσταντινίδης, οἵτινες ἀνεγνώρισαν τὸ τάλαντον καὶ τὴν φλόγα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ, κρατοῦντες αὐτὸν «ἐκ τῆς χειρός» ὡς ἐδείκνυντο, ὡδήγησαν τὸν μικρὸν Λεωνίδα εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ὅπου ἐδιδάχθη τό πρῶτον τήν πατρῴαν μουσικήν καί διήκουσεν τήν ἑρμηνείαν αὐτῆς. Ἐκ τῆς παιδικῆς ἡλικίας αὐτοῦ, ἔψαλλεν ἐν τοῖς ὁδοῖς, καί ὁ ἦχος τῆς

φωνῆς του συνεκέντρωνε ἄλλα παιδία καὶ διερχομένους ἀκόμη, οἵτινες ἐθαύμαζον καὶ ἐχειροκρότουν.

Τὸ πρῶτον Ἀπολυτίκιον, ὃ ἐδιδάχθη, ἦτο τὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ὑπὸ τῆς μητρός αὐτοῦ. Διὰ τοῦ Ἀπολυτικίου τούτου ἤρξατο τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἐν τῇ διακονίᾳ τῶν ἀναλογίων τῆς Ἐκκλησίας, καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ Ἀπολυτικίου προπέμπεται σήμερον πρὸς τὸν χαρισάμενον αὐτῷ τὸ τάλαντον, ἵνα τελῇ ὑμνωδίας αὐτοῦ εἰς τούς οὐρανούς.

Δέκα μόλις ἐτῶν λαμβάνει τό βάπτισμα τοῦ πυρός, προσλαμβόμενος εἰς τά περίπτυστα Πατριαρχικά Ἀναλόγια ὑπό τοῦ μεγίστου Κωνσταντίνου Πρίγγου. Ὁ μικρός Λεωνίδας ἐπέστρεψεν ἐπί βραχύ εἰς τὸν ἐν Γαλατᾷ Ἱερὸν Ναὸν τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου, τόν μετέπειτα κατεδαφισθέντα, καὶ ἐκεῖθεν, ὑπὸ τὸ βλέμμα τοῦ μεγάλου Θρασυμβούλου Στανίτσα, ἐκλήθη τό δεύτερον εἰς Φανάριον.

Μετὰ τό πέρας τῆς στρατιωτικῆς αὐτοῦ θητείας, ἡ ἱεροψαλτική πορεία αὐτοῦ ἐσυνεχίσθη εἰς τοὺς Ἁγίους Θεοδώρους Βλάγκας, ὑπὸ τὴν ἱερατικὴν προϊσταμενίαν τοῦ μακαριστοῦ πατρὸς Ἰωάννου Γαλάνη, κατὰ σάρκα πατρός τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Πέργης Εὐαγγέλου, καὶ ἐν συνεχείᾳ ἔψαλλε διὰ ἱκανὸν ἀριθμόν ἐτῶν εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Πριγκηποννήσων. Παρ’ ὅτι κατά καιρούς διέκοπτε προσωρινῶς τήν ἱεροψαλτικήν διακονίαν εἰς τά ἀναλόγια, ἔψαλλεν ὅμως συχνά ἀφιλοκερδῶς εἰς διαφόρους Ναοῦς τῆς Πόλεως, ἐργαζόμενος παραλλήλως ὡς ἠλεκτρονικός. Παρ’ ὅτι συχνῶς ἐγένετο ἀποδέκτης προσκλήσεων ἵνα μεταβῇ μονίμως εἰς Ἑλλάδα, ὅπερ ἐσυννηθίζετο τότε, παρέμεινεν ὡστόσον, ὑπήκοος εἰς τό καθῆκον αὐτοῦ ὡς υἱοῦ, πλησίον τῆς μητρός αὐτοῦ, μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ἐπί γῆς βίου της. Κατὰ τὸ τελικόν διάστημα αὐτῆς τῆς περιόδου, ἐδημιούργησεν χορῳδίαν νεολαίας, ἥτις διέπρεψεν ἀποδίδουσα τὰ Ἐγκώμια τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Ταταούλων, φημιζομένων διά τό ἐνδιαφέρον περί τήν ἱεροψαλτικήν παράδοσιν. Μετὰ δὲ τὸ πέρας τῆς Ἀκολουθίας, ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ ἐντυπωσιασθήσα προσέλαβεν αὐτὸν εἰς τὸν Ἅγιον Δημήτριον, ὅπου ἔψαλλεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1979 μέχρι τοῦ ἔτους 1984.

Ἡ ἀρετή, ἡ λαμπρά μουσικὴ κατάρτισις καὶ ἡ πιστότης αὐτοῦ εἰς τὴν μουσικὴν καὶ ψαλτικὴν παράδοσιν ἔσχον ὡς ἀποκορύφωμα τὴν πρόσκλησιν, τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1984, ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Δημητρίου καὶ τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου, ἵνα ἀναλάβῃ τὴν χηρεύουσαν Πρωτοψαλτίαν ἐν τῷ Μεγάλῳ Μοναστηρίῳ, ὡς ἄξιος συνεχιστὴς τῶν μεγάλων Μουσικοδιδασκάλων τοῦ Γένους διακονίαν ἣν ὑπηρέτησεν πιστῶς, ἕως τοῦ ἔτους 2015, ὅτε καί ἡ ἀσθένεια τόν κατέβαλε.

Ἦτο ἀπόφοιτος τοῦ Ὠδείου Ἐντέχνου Τουρκικῆς Μουσικῆς, τῆς Λυρικῆς Σκηνῆς

καὶ Τέχνης τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ Πρωταγωνιστὴς τενόρος τῆς Λυρικῆς Σκηνῆς τῆς Πόλεως δι’ ἔτη τεσσαράκοντα. Κατά τά ἔτη αὐτά, ἀλλά καί καθ’ὅλην τήν ἱστορίαν τῆς ἐν τῇ Πόλει Ὄπερας, ὑπήρξεν ὁ μόνος Ῥωμηὸς τενόρος, γεγονός μοναδικόν ἰδίως λαμβανομένων ὑπ’ὄψιν τῶν χαλεπῶν τότε περιστάσεων διά τήν Ὁμογένειαν. Ἐμαθήτευσεν ἐν τῇ Μοζαρτίῳ Σχολῇ τοῦ Σάλτσμπουργκ καὶ ἐτιμήθη ἐν διαγωνισμῷ διὰ τοῦ Βραβείου «Κάρλ Ὄρφ», ἐν τῇ προσωπικῇ αὐτοῦ συναυλίᾳ ἐν τῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Βλασίου.

Συμμετέσχεν εἰς ἀπειραρίθμους καὶ μεγάλας διοργανώσεις τῆς Ὄπερας, ἐν αἷς ὑπεδύθη πρωταγωνιστικοὺς ρόλους ἐν ἔργοις μεγίστων ἀπαιτήσεων τοῦ παγκοσμίου ρεπερτορίου.

Δι’ ὅλους ἥμᾶς ποὺ ἔσχομεν τὴν μεγίστην τιμὴν νὰ μαθητεύσωμεν πλησίον αὐτοῦ εἰς τό Πατριαρχικὸν Ἀναλόγιον, ὁ Ἄρχων Λεωνίδας Ἀστέρης ἦτο πολλά περισσοτέρα ἀπὸ διδάσκαλος. Ἦτο ὁ πατήρ ἡμῶν εἰς τά ἀναλόγια, τό πρότυπον εἰς τήν ψαλτικὴν τέχνην καὶ διακονίαν, ὁ ἀπὸλυτος ὁδηγὸς, ἐξισορροπῶν μετ’ ἐξαισίου τρόπου τὴν ἀπαραίτητο ἀυστηρότητα καὶ τὴν πατρικὴν στοργήν. Τὸ φρόνημά του, δωρικὸν καὶ σεμνὸν, ἐγκατέσπειρεν ἕν αἴσθημα δέους καὶ ἀφοσιώσεως, ὅταν προσηγγίζαμε τὰ σεπτά ἀναλόγια τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ἐκεῖ, ὅπου ὁ βίος καὶ ἡ προσφορά τοῦ ἑκάστοτε Πρωτοψάλτου ἀπαιτεῖ πίστην, μελέτην καὶ ἀνεξάντλητον σεβασμὸν εἰς τήν παράδοσιν τῶν Μεγάλων Διδασκάλων. Οὐδείς ἐξ ἡμῶν δύναται νά ξεχάσῃ τήν ἐνδομύχως, σπανίως δημοσίᾳ εὐχήν, του μακαριστοῦ Ἄρχοντος, ὅπως ἀξιωθῆ παρά Θεοῦ, ἵνα ψάλῃ Αὐτόν ἐν τῷ σιωπῶντι Μεγάλην Εκκλησίαν τῶν πόθων καί τῶν στεναγμῶν γενεῶν καί γενεῶν Ὀρθοδόξων.

Τὸ ἀποτύπωμα τῆς πολυετοῦς καὶ καλλικάρπου αὐτοῦ Ψαλτικῆς και Καλλιτεχνικῆς ἐκφράσεως ὑπῆρξε μεῖζον. Ὁ Ἄρχων ἦτο ὁ κατ’ ἐξοχὴν φύλαξ τῆς πατρῴας παραδόσεως. Κατὰ τὴν ὑπ΄ αὐτοῦ διεύθυνσιν τοῦ δεξιοῦ χοροῦ τοῦ Πανσέπτου Πατριαρχικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, μετ’ ἀκριβείας καὶ πιστότητος ἀπετύπωνε πάντοτε τὸν ζῶντα ἦχον τῶν μεγάλων Πρωτοψαλτῶν, διδάσκων διαρκῶς ὅτι τὸ «Πατριαρχικὸν Ὕφος» εἶναι ἁπλοῦν, ἀπέριττον καὶ συνάμα μεγαλειῶδες. Ἡ φωνὴ τοῦ ψάλλοντος, ὡς ἔλεγεν ὀφείλει νὰ συμμορφοῦται πρὸς τὸν ἱερὸν Λόγον, ὅστις κατέχει τὴν πρωτοκαθεδρίαν, καθαγιαζόμενος διὰ τῆς ἐναρμονίου μουσικῆς ἐπενδύσεως.

Ἡ καθαρὰ ἀπαγγελία, ἡ ὀρθή ἄρθρωσις, ὁ πρέπων τονισμὸς καὶ ἡ κατάλληλος μουσικὴ συνοδεία συνιστῶσι τὰ ἀπαραίτητα γνωρίσματα τοῦ Πατριαρχικοῦ Ὕφους. Ἔστι τοῦτο τέχνη θεολογική, ὅπου ἡ ἁπλότης συναρτᾶται πρὸς τὴν θείαν μεγαλοπρέπειαν, ὁρίζουσα τὸ μέτρον καὶ τὴν ἁρμονίαν τῆς ψαλμωδίας, ὡς ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία τὸ διεφύλαξεν ἀνά τούς αἰώνας.

Αἱ διδασκαλίαι αὐτοῦ δέν περιορίζοντο εἰς τὴν σφαῖραν τῶν μουσικῶν δεξιοτήτων. Δι’ αὐτόν, ἡ Ἱερὰ Ψαλμῳδία ἀνεφαίνετο ὡς ὁδὸς πνευματικῆς ἀνατάσεως, ὅπου τὸ παραδοσιακὸν μέλος καὶ ὁ ὀρθὸς τονισμός τοῦ λόγου ἀποτελοῦσι προσφορὰν εὐάρεστον πρὸς τὸν Κύριον. Ἐδίδασκεν καὶ συνεβούλευεν ὅπως μετὰ ζήλου ἀποφεύγωμεν πάσαν ματαιότητα, ἀποστρεφώμεθα τὴν κενὴν αὐτοπροβολήν, καὶ ἐκλαμβάνωμεν ἑαυτοὺς ὡς ἐργάτας καὶ ἀφοσιωμένους διακόνους τοῦ θείου λόγου.

Καὶ ἔστιν ὅτι, τὰ μὲν λόγιά του ἦσαν ὀλιγόλογα, τὰ δὲ ἔργα πλουσιώτατα καὶ πολυεπίπεδα. Τό μουσικόν του ἐκτύπωμα παραμένει ζῶν μέχρι τοῦ παρόντος, ποτίζον γενεὰς ἱεροψαλτῶν, και διδάσκον ὧν οὐ μόνον τὴν τέχνην τοῦ ψάλλειν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπιστήμην τῆς εὐλαβείας καὶ τῆς ταπεινώσεως.

Ὑπῆρξε πανθομολογουμένως ἔντιμος, εἰλικρινής, συνεπής, ὀλιγόλογος, εὐρυμαθής, ἑλληνιστής, πολύγλωσσος, αὐστηρός, ἀνεξίκακος, σοφός· ὑπὲρ δὲ πάντα ὑπῆρξε παράδειγμα εὐγενείας καὶ ἀριστοκρατικότητος ἀκόμη, ὡς ἔπος εἰπεῖν καὶ ὡς ἀβιάστως ἅπαντες συμμαρτυροῦσιν.

Σήμερον, ἀποχαιρετῶμεν ἕν σκεῦος ἐκλογῆς, ἕν ἀληθὲς πρότυπον ἀρετῆς καὶ ἀφοσιώσεως εἰς τὸ θείον ἔργον. Τὰ πνευματικὰ καὶ μουσικὰ χαρίσματα αὐτοῦ, ὡς καὶ ἡ ὅλη αὐτοῦ βιωτή, μένουσι φῶς καὶ καθοδήγησις διὰ πάντα τὰ πιστὰ ψαλτικά τέκνα τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Ὁ Λεωνίδας Ἀστέρης δὲν περιορίσθη εἰς τὸ αὐστηρῶς νοούμενον ἱεροψαλτικὸν αὐτοῦ καθῆκον, ἀλλά προώθησε τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Μουσικὴν καί εἰς παγκόσμιον ἐπίπεδον, μεταβάς εἰς Αμερικήν, Εὐρώπην, Ἑλλάδα, ὅπου προσέφερε ἀφειδῶς τήν πολύτιμον αὐτοῦ μουσικήν καί ἱεροψαλτικήν ἐμπειρίαν ψάλλων, διδάσκων, χοραρχῶν, μετέχων εἰς μουσικολογικά συνέδρια.

Ἦτο ἄνθρωπος μηδέποτε ἐπιδιώκων τὴν προβολὴν, ἀλλ’ ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐργαζόμενος ἀφανῶς, φωτίζων διὰ τῆς ὑψηλῆς του τέχνης καὶ τοῦ λαμπροῦ παραδείγματός του. Τὰ ἔργα αὐτοῦ, ὡς πολύτιμα πετράδια, κοσμοῦσι τὸν θησαυρὸν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς, διαλαλοῦντα τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ κάλλος τῆς ἄνωθεν ἐπιστήμης.

Καθὼς κατακλείομεν τὸ τελευταῖον κεφάλαιον τῆς ἐπίγειας πορείας αὐτοῦ,

ἐνθυμοῦμεθα μετά δέους καὶ σεβασμοῦ τὴν ἀνεξίτηλον σφραγῖδα τοῦ Λεωνίδου Ἀστέρη. Μένει ἡ μνήμη αὐτοῦ αἰωνία, μένει ἡ κληρονομία αὐτοῦ ζωντανὴ, διδάσκουσα, ἐμπνέουσα, καὶ καθοδηγοῦσα πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθοῦς ψαλτικῆς διακονίας καὶ παραδόσεως.

Παναγιώτατε, σεπτὴ των Ιεραρχῶν χορεία, λαέ τοῦ Θεοῦ εὐλογημένε,

Σήμερον, ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἀποχαιρετᾷ ἕνα πιστὸν ἐργάτην αὐτῆς, ἕνα μύστην τῆς ψαλτικῆς τέχνης καὶ ἀκάματον θεράποντα τοῦ λειτουργικοῦ βίου. Ὁ αἰώνιος Λεωνίδας Ἀστέρης, ὁ εὐλογημένος τοῦτος καρπὸς τῆς Βασιλευούσης, ἐστάθη ταπεινὸς καὶ ἔνδοξος ταυτοχρόνως. Ταπεινὸς μεν, διότι ὑπηρέτησεν τὴν διακονίαν αὐτοῦ μετὰ αυστηρᾶς ἐντιμότητος πρὸς τὸν ἑαυτόν του καὶ μετά σεβασμοῦ ἀκεραίου πρὸς τὴν ἱερὰν παράδοσιν· ἔνδοξος δέ, διότι ἡ φωνὴ αὐτοῦ καὶ τὸ ἦθος αὐτοῦ ἔλαμψαν ὡς φάρος ἐν καιροῖς χαλεποῖς καὶ δυσχειμέροις διὰ τὴν Ὀμογένειαν.

Εὐγνώμονες τῷ Θεῷ, ἀποχαιρετοῦμε σήμερον τὸν Ἄρχοντα Λεωνίδαν, ὃς ἐξέστησεν ἡμᾶς διὰ τῆς θείας μουσικῆς καὶ τοῦ ἀπαραμήλλου ἤθους αὐτοῦ. Ἀγαπημένε μας Διδάσκαλε, ὁδοιπορεῖς πρός τὸ ἀτέρμον φῶς τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὅπου ἡ ψυχή σου, ἀνάμεσον τοῦ θείου Θρόνου καὶ τῶν ᾳσμάτων τῶν Ἀγγέλων, θέλει ἀκούει ἐσαεί τὸ «Εὐ δούλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου», καί ὅπου μέλλεις ἄδειν ἡδυμόλπως καί ἀγγελικῶς Κύριον τόν Θεόν σου, ὡς ἀξίως ἔπραξας κατά τόν ἐπί γῆς βίον σου, κλονίζων τάς ἀενάους δοξολογίας τῆς ἀπειροκάλλου Θεότητος Αὐτοῦ.

Πάντοτε θὰ ζῇς ἐν τοῖς ἱεροῖς ἤχοις, ἐν ταῖς ἀναμνήσεσι καὶ ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. Εὐχαριστοῦμε διὰ τὴν παρακαταθήκην, διὰ τὴν προσφοράν, διὰ τὸ εἶναι σου.

Καὶ νῦν, ὡς εἰς τελευταῖον χαιρετισμόν, ἀναπέμπομεν τὴν ὁλόθυμον εὐχὴν ὅπως ἡ ψυχὴ τοῦ πρῶτου τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἀναλογίου εὑρεθῇ ἀναπαυομένη ἐν τοῖς κόλποις τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ὅν ὑμνοῦσι καὶ ψάλλουσι ἀπαύστως αἱ χορεῖαι τῶν ἀπ’ αἰώνος ἱεροψαλτῶν ἐν οἷς πρῶτος Ἰάκωβος ὁ Ναυπλιώτης, Κωνσταντίνος Πρίγγος, Θρασύβουλος Στανίτσας καί Βασίλειος Νικολαΐδης. Ποιοῦμεν κατευόδιον εὐλαβές, ἐπιβλητικὸν καὶ δακρυόεν τῷ «πατριάρχῃ» τῆς ψαλτικῆς ταπεινώσεως, εἰσπλέοντι εἰς τὸν μέγα τῆς πίστεως λιμένα! Ὁ Κύριος ἀναπαύσαι τὴν ψυχήν σου ἐν χώρα ζώντων, καὶ ἡ μνήμη σου ἔστω αἰωνία!

Περισσότερες φωτογραφίες:

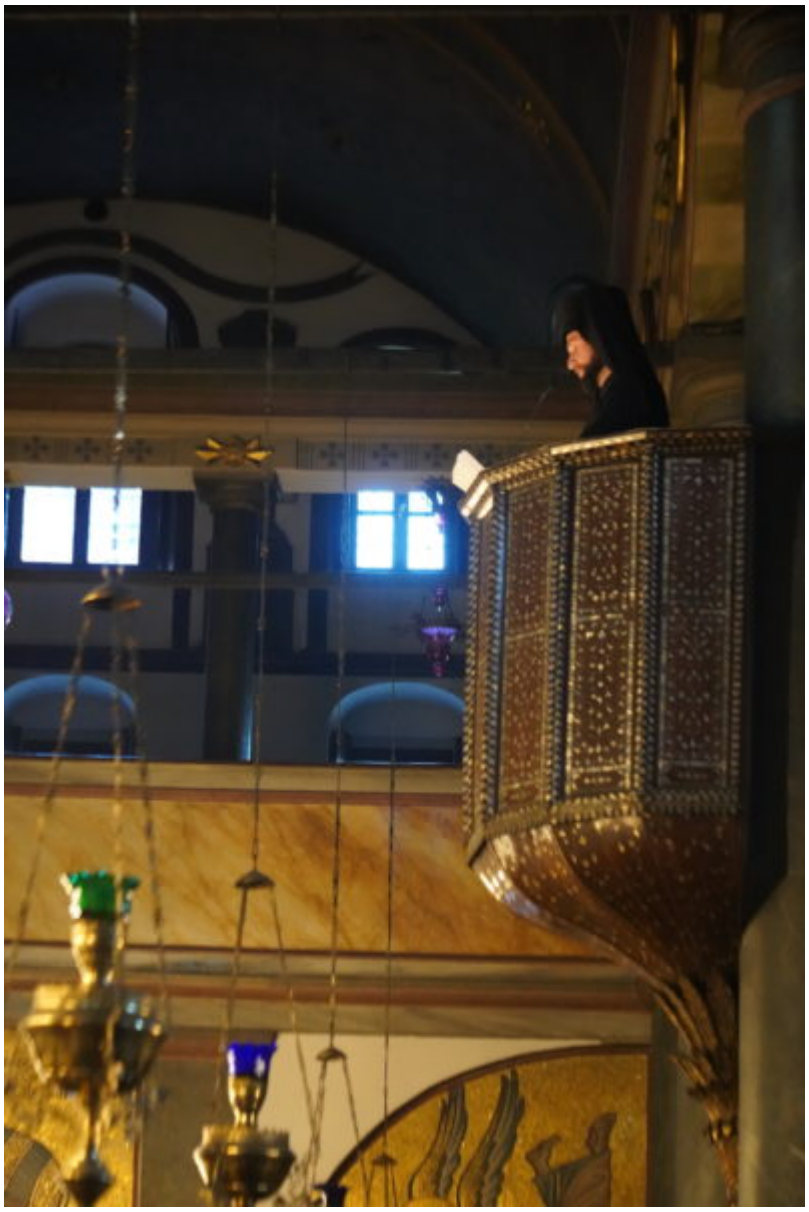

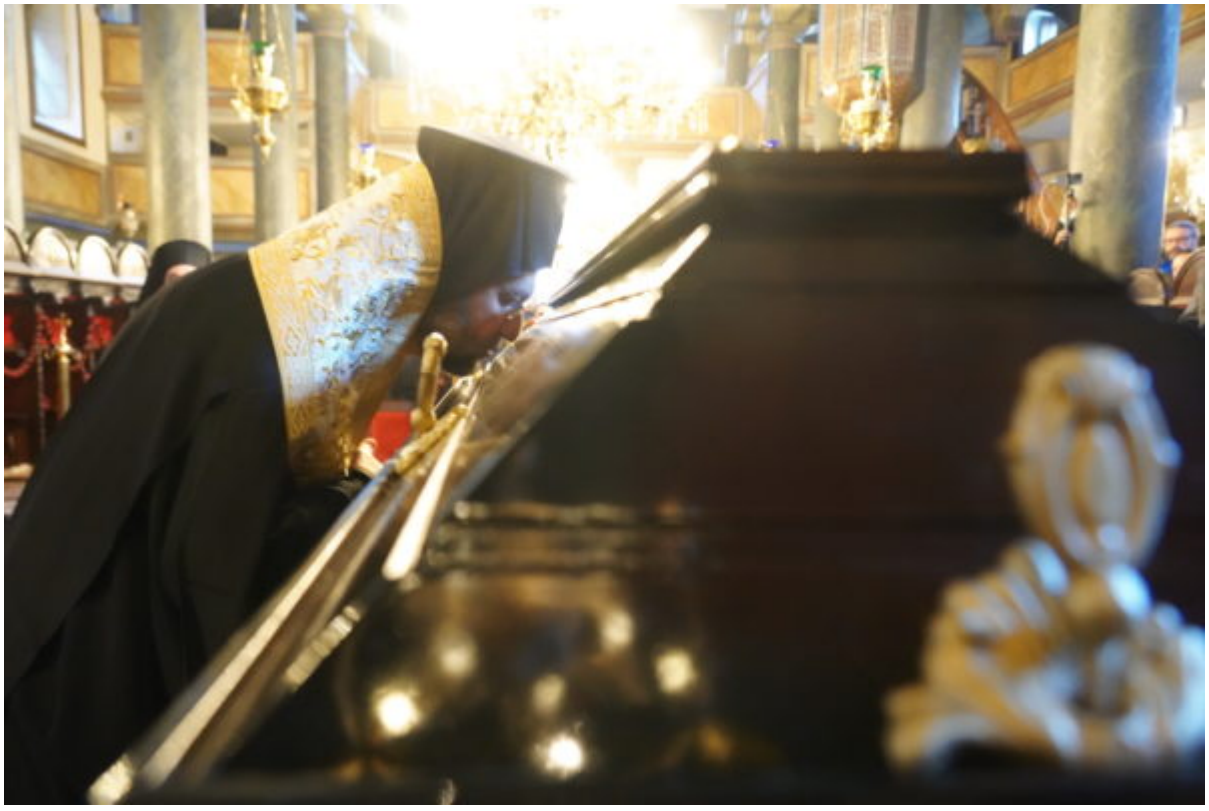

(Φωτογραφίες: Νίκος Παπαχρήστου)